

IŠGYVENTI

YEONMI PARK

Iš Šiaurės Korėjos – į laisvę
Iškartu su Maryanne Völlers

IŠGYVENTI

Iš Šiaurės Korėjos – į laisvę

I angl kalbos vert
Laura Vilčinskaitė

YEONMI PARK

YEONMI PARK
kartu su Maryanne Vollers

IŠGYVENTI

Iš Šiaurės Korėjos – į laisvę

Iš anglų kalbos vertė
Laura Vilčinskaitė

VILNIUS 2023

Versta iš:

In Order to Live:

A North Korean Girl's Journey to Freedom

by Yeonmi Park

First published as IN ORDER TO LIVE in 2015 by Fig Tree,
an imprint of Penguin General. Penguin General is part
of the Penguin Random House group of companies.

Bibliografinė informacija

pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų

informacinės sistemos (LIBIS) portale *ibiblioteka.lt*

© Yeonmi Park, 2015

© Vertimas į lietuvių kalbą, Laura Vilčinskaitė, 2023

© Viršelio nuotrauka, Stefan Ruiz/Telegraph

© Leidykla VAGA, 2023

ISBN 978-5-415-02674-6

Mano šeimai
ir kiekvienam, kovojančiam už laisvę,
kad ir kur tai būtū.

Mes pasakojame sau istorijas, kad išgyventume.

– JOAN DIDION

Ulan Batoras ☉

MONGOLIJA

Gobio dykuma

Erlianas

VIDINĖ MONGOLIJA

☉ Pekinas

Geltonoji upe

ŠANDONGAS

TURINYS

PROLOGAS 11

PIRMA DALIS. Šiaurės Korėja

1. Netgi paukščiai ir pelės girdi, kaip šnabždi 21
2. Pavojingas pasakojimas 34
3. Kregždės ir šarkos 45
4. Kruvinos ašaros 54
5. Brangusis lyderis 64
6. Svajonių miestas 80
7. Tamsiausios naktys 96
8. Daina Čosonui 108
9. *Džangmadang* karta 121
10. Kinijos šviesuliai 137
11. Dingimas 148

ANTRA DALIS. Kinija

12. Kita tamsos pusė 159
13. Sandėris su velniu 175
14. Gimtadienio dovana 189
15. Kaulai ir dulkės 202

- 16. Pagrobimas 210
- 17. Kaip duona iš dangaus 224
- 18. Kelionė paskui žvaigždes 231

TREČIA DALIS. **Pietų Korėja**

- 19. Laisvės paukščiai 244
- 20. Sapnai ir košmarai 262
- 21. Alkanas protas 274
- 22. „Mes jau greitai susitiksimė“ 289
- 23. Nuostabi malonė 302
- 24. Sugrįžimas namo 315

PADĖKOS 330

PROLOGAS

Šaltą ir tamsią 2007 m. kovo 31-osios naktį mudvi su motina skubriai leidomės žemyn stačiu ir akmeningu užšalusios Jalu upės krantu – ši upė skiria Šiaurės Korėją nuo Kinijos. Aukščiau ir žemiau mūsų patruliavo sargybiniai, o per maždaug devyniasdešimt metrų į abi puses savo postuose lūkuriaivo ginkluoti kareiviai, pasirengę nušauti visus, bandančius kirsti sieną. Nė neįsivaizdavome, kas mūsų laukia toliau, bet karštligišškai troškome patekti į Kiniją, kur, tikėjomės, atsiras galimybė išgyventi.

Buvau trylikos ir svėriau tiktai dvidešimt septynis kilogramus. Vos prieš savaitę buvau atsidūrusi ligoninėje savo gimtajame Hjesano miestelyje netoli Kinijos pasienio dėl sunkaus žarnyno uždegimo, kurį daktarai klaidingai palaikė apendicitu. Pjūvio vietoje vis dar siaubingai skaudėjo, jaučiausi tokia silpna, kad vos sugebėjau paeiti.

Jaunas Šiaurės Korėjos kontrabandininkas, vedantis mus skersai sienos, primygtinai aiškino, kad turime eiti būtent tą naktį. Jis sumokėjo keliems sargybiniams, kad šie nežiūrėtų mūsų pusėn, bet neturėjo užtektinai pinigų papirkti visų šią vietovę saugančių kareivių, todėl privalėjome elgtis itin atsargiai. Tamsoje sekiau kontrabandininkui iš paskos, bet taip

netvirtai laikiausi ant kojų, kad žemyn krantu tegalėjau čiuožti ant užpakalio, nors dėl to priešais mane nedidelėmis virtinėmis ridenosi akmenys. Vyras apsigrėžė ir piktai sušnabždėjo, kad liaučiausi šitaip triukšmavusi, bet jau buvo per vėlu. Pamatėme aukštyn paupiu kopiančio Šiaurės Korėjos kareivio siluetą. Čia buvo vienas iš papirkusių pasienio sargybinių, bet neatrodė, kad jis būtų mus atpažinęs.

– Grįžkite atgal! – sušuko kareivis. – Eikit iš čia!

Mūsų gidas greitosiomis nusileido pas kareivį, girdėjome, kaip jiedu kažką patyliukais šnabždasi. Gidas pas mus sugrįžo vienas.

– Eime, – pasakė jis. – Greičiau!

Buvo ankstyvas pavasaris, oras po truputį šilo ir kai kurios apledėjusios upės atkarpos spėjo aptirpti. Vieta, kur žadėjome kirsti upę, buvo stati ir siaura, dieną apsaugota nuo saulės, todėl vis dar pakankamai tvirta, kad išlaikytų mūsų svorį, – bent jau to tikėjomės. Gidas mobiliuoju telefonu paskambino kažkam anapus sienos, Kinijos pusėje, o tada sušnabždėjo:

– Bėgam!

Vyras pasileido į priekį, bet mano kojos atsisakė judėti, tegalėjau kabintis į motiną. Jaučiausi tokia išsigandusi, kad kūną tiesiog paralyžiavo. Gidas parlėkė atgal prie mūsų, pačiuopo mane už plaštakų ir pertempė skersai ledo. Kai pasiekėme tvirtą žemę, pradėjome bėgti ir nesiliovėme, kol neištrūkome iš pasienio sargybinių akiračio.

Kinijos krante tvyrojo tamsa, bet visai netoli, priešakyje, švietė Čangbajaus regiono žiburiai. Atsigrėžiau, norėdama greitosiomis žvilgtelėti į vietą, kurioje gimiau. Elektros tinklas kaip visuomet buvo išjungtas, galėjau įžiūrėti tik juodą hori-

zontą be jokios gyvybės. Kai priartėjome prie lygių, tuščių laukų pakraštyje susigūžusios nedidelės lūšnos, pajutau, kad iš krūtinės bando iššokti besidaužanti širdis.

Kai pabėgau iš Šiaurės Korėjos, nesvajojau apie laisvę. Apkritai nežinojau, ką reiškia būti laisvai. Tik žinojau: jeigu mūsų šeima liks, kur gyvenusi, mes veikiausiai mirsime iš bado, nuo ligų arba dėl nežmoniškų gyvenimo sąlygų priverstinio darbo stovykloje. Alkis darėsi toks nepakeliamas, kad sutikau rizikuoti gyvybe dėl pažado gauti dubenėlį ryžių.

Mūsų kelionė turėjo ir didesnę tikslą nei vien noras išgyventi. Mudvi su mama ieškojome mano vyresnės sesers Inmi, kuri dar prieš kelias dienas patraukė į Kiniją, bet nuo tada nieko iš jos neišgirdome. Kai perkirtome upę, abi su mama tikėjomės, kad mano sesuo mūsų lauks. Bet vietoje jos mus pasitiko nuplikęs vidutinio amžiaus kinas, kilęs iš Šiaurės Korėjos, kaip ir visi šio pasienio ruožo gyventojai. Vyras kažką pasakė mano mamai ir tada ją nusivedė kitapus lūšnos. Stovėdama, kur likusi, girdėjau, kaip mama maldauja:

– *Anijo! Anijo!* – Ne! Ne!

Supratau, kad vyksta kažkas siaubingo. Mudvi atėjome į blogą vietą, gal netgi blogesnę nei ta, kurią palikome.

—

Visų labiausiai esu dėkinga už du dalykus: kad gimiau Šiaurės Korėjoje ir kad iš jos pabėgau. Abu šie įvykiai mane padarė tokią, kokia esu, ir nė vieno jų nenorėčiau iškeisti į įprastą, taikų gyvenimą. Bet mano pasakojimas apie tai, kaip tapau, kas šiandien esu, dar nebaigtas.

Kaip ir dešimtys tūkstančių kitų šiaurės korėjiečių, aš pasprukau iš tėvynės ir apsigyvenau Pietų Korėjoje, kur mes vis dar laikomi piliečiais, tarsi mūsų neskirtų aklinais užverta siena ir beveik septyniasdešimt metų trunkantys konfliktai bei įtampa. Šiaurės ir Pietų Korėjos gyventojai yra tos pačios etninės kilmės, mes šnekame ta pačia kalba, tik čia, Šiaurėje, nėra kaip pavadinti tokių dalykų, kaip prekybos centras, laisvė ar netgi meilė, tiksliau, čia nėra šių likusiam pasauliui pažįstamų dalykų. Vienintelė meilė, kurią galime išreikšti, skirta šlovinti Kimams, diktatorių dinastijai, kurios atstovų jau trečia karta iš eilės valdo Šiaurės Korėją. Jų režimas neleidžia į šalį patekti jokiai išorinei informacijai, draudžiami visi šio pobūdžio vaizdo įrašai ir filmai, blokuojami radijo signalai. Pas mus nėra pasaulinio interneto tinklo, nėra ir Vikipedijos. Vienintelės prieinamos knygos kimšte prikimštos propagandos, kuri mums aiškina, jog mūsų šalis pati puikiausia visame pasaulyje, net jeigu mažiausiai pusė jos piliečių gyvena milžiniško skurdo sąlygomis ir daugelis yra chroniškai nusilpę dėl prastos mitybos. Buvusioji mano šalis netgi nevadina savęs Šiaurės Korėja, o tariasi esanti Čosonas* – tikroji Korėja, tobulas socialistinis rojus, kuriame visi 25 milijonai žmonių gyvena vien tam, kad tarnautų Aukščiausiam Lyderiui – Kim Čen Unui. Daugelis mūsų, pabėgėlių, vadinamės persimetėliais, nes atsisakydami priimti savo likimą ir mirti dėl Lyderio buvome neištikimi savo pareigai. Vietinis režimas mus vadina išdavikais. Jei pamėginčiau sugrįžti, manęs lauktų egzekucija.

* Čosonas (*Choson*) – pirmoji Korėjos valstybė, susikūrė, spėjama, pirmame tūkstantmetyje prieš Kristų, II amžiuje ją nukariavo kinų Hanų dinastija. (Red. past.)

Informacija blokuojama abipusiai – valdžia stengiasi ne tik sutrukdyti bet kokiai užsienio žiniasklaidos informacijai pasiekti vietinius gyventojus, bet ir neleidžia tiesai apie Šiaurės Korėją pasklisti į išorę. Šis režimas dar vadinamas Atsiskyrelių karalyste, nes mėgina tapti neįkandamas ir neįžvelgiamas. Tik tie iš mūsų, kam pavyko pasprukti, gali apibūdinti, kas iš tikrųjų dedasi už aklinais užtvirtos sienos. Bet dar visai neseniai mūsų pasakojimus mažai kas išgirdavo.

Į Pietų Korėją atvykau 2009 m. pavasarį, būdama penkiolikos, visiškai be pinigų ir turėdama vos dviem pirmoms pradinėms klasėms prilygstantį išsilavinimą. Po penkerių metų jau mokiausi viename geriausių Seulo universitetų, kur pasirinkau policijos administravimo specializaciją, ir jutau vis smarkėjančią, deginančią troškimą papasakoti teisybę apie šalį, kurioje gimiau.

Savo pabėgimo iš Šiaurės Korėjos istoriją pasakojau daugybę kartų, įvairioms auditorijoms. Pasakojau, kaip mane su motina apgavo prekeiviai žmonėmis, kaip suviliojo sekti paskui juos į Kiniją, kur mama mane apsaugojo ir pasiaukojo, kad ją išprievartautų tarpininkas, norėjęs pasinaudoti manimi. Patekusios į Kiniją, mudvi ir toliau ieškojome mano sesers, bet bergždžiai. Tėvas irgi kirto sieną, norėdamas pagelbėti ir prisidėti prie paieškų, bet po kelių mėnesių mirė nuo laiku nepradėto gydyti vėžio. 2009 metais mane su motina išgelbėjo krikščionys misionieriai, kurie mus atvedė prie Kinijos sienos su Mongolija. Iš ten mudvi per vieną stingdančią, nesibaigiančią žiemos naktį perėjome Gobio dykumą, žvaigždėmis sekdamos į laisvę.

Visa tai yra tiesa, bet tai dar ne visa mano istorija.

Iki šiol tiktai mama žinojo, kas iš tiesų nutiko per tuos dvejus metus, skiriančius naktį, kai perkirtusios Jalu upę patekome į Kiniją, ir tą dieną, kai pasiekėme Pietų Korėją, kad pradėtume naują gyvenimą. Kitiems persimetėliams ir žmogaus teisių gynėjams, kuriuos sutikau Pietų Korėjoje, apie savo išgyvenimus nepapasakojau beveik nieko. Maniau, kad atsisakiusi pripažinti į žodžius netelpančią savo praeitį kažin kokių būdu priversiu ją pranykti. Įtikinau save, kad daugelis tų dalykų apskritai nenu-tiko, o likusius įvykius sugebėjau pamažu nustumti į užmarštį.

Bet pradėjusi rašyti šią knygą supratau, kad be visos tiesos mano gyvenimas neturės galios, neturės prasmės. Padedant mamai, mūsų gyvenimo Šiaurės Korėjoje ir Kinijoje prisimi-nimai sugrįžo nelyg užmiršto košmaro scenos. Kai kurie vaiz-diniai mintyse iš naujo užgimė siaubingai aiškiai, o kiti liko migloti ar sujaukti, visai kaip ant grindų padrikai pasklidusi kortų kaladė. Berašydama knygą kapsčiausi po atmintį ir sten-giausi aiškia seka sudėlioti visus prisiminimus.

Tvarkingiau surikiuoti savo vidinį pasaulį pavyko ne tik rašant, bet ir skaitant. Vos tik atvykau į Pietų Korėją ir gavau galimybę į rankas paimti puikiausių viso pasaulio literatūros kūrinių vertimus, pradėjau ryte ryti knygas. Vėliau sugebėjau jas paskaityti ir angliškai. O jau ėmusi rašyti savo pačios kny-gą, aptikau Joanos Didion citatą: „Mes pasakojame sau istori-jas, kad išgyventume.“ Nors mano ir šios rašytojos kultūrinės aplinkybės be galo skirtingos, jaučiu, kaip manyje ataidi tų žodžių tiesa. Suprantu, kad kartais vienintelis būdas nesu-gniužti po savo prisiminimų našta – nulipdyti iš jų pasako-jimą, kuris kone protu nepaaiškinamiems įvykiams suteikia prasmės.

Gyvenimo kelionėje man teko regėti įvairių baisybių, kurio-
mis žmonės vieni kitus žaloja, bet taip pat net ir blogiausiomis
įmanomomis aplinkybėmis mačiau švelnumo, geraširdiškumo
ir pasiaukojimo vedamus poelgius. Žinau, kad siekiant išgy-
venti galima prarasti dalį žmogiškumo. Bet taip pat žinau, kad
žmogiškojo orumo kibirkštis niekada neįmanoma galutinai
užgesinti, kad gavusi laisvę alsuojančio deguonies ir meilės ši-
lumos ši liepsnelė gali ir vėl išsipliekti.

Mano pasakojimas yra apie pasirinkimus, kuriuos padariau
tam, kad išgyvenčiau.

PIRMA DALIS

Šiaurės Korėja

Netgi paukščiai ir pelės girdi, kaip šnabždi

Tarp Kinijos ir Šiaurės Korėjos, visu keliu iki Geltonosios jūros, visai kaip drakono uodega vingiuoja Jalu upė. Ties Hjesanu ji atsiveria į Pektu kalnyno slėnį, kur tarp vilnijančių kalvų ir dirbamais laukais, mažomis giraitėmis bei kapais nužymėtų plynaukščių driekiasi 200 000 gyventojų glaudžiantis miestas. Beveik visada sekli ir romi upė visiškai užšąla žiemą, o ši išsilaiko didžiąją kiekvienų metų dalį. Čia – pati šalčiausia vietovė visoje Šiaurės Korėjoje, oro temperatūra kartais nukrinta net iki 40 °C šalčio. Išgyvena tiktai patys tvirčiausi.

Man Hjesanas yra namai.

Kitame upės krante plyti Kinijos miestas Čangbajus, kuriame įsikūrusi stambiausia etninių korėjiečių bendruomenė. Abiejose sienos pusėse gyvenančios šeimos jau seniai iš kartos į kartą palaiko tarpusavio mainus. Vaikystėje dažnai stovėdavau tamsoje, spoksodavau į Čangbajaus šviesulius kitapus upės ir mintyse spėliodavau, kas dedasi už mano miesto ribų. Su susižavėjimu stebėdavau, kaip juodame aksominiame danguje tokių švenčių, kaip kinų Naujieji metai, proga išsiskleidžia

spalvingi fejerverkai. Pas mus nieko panašaus nevykdavo. Kartais, kai nusileisdavau prie upės prisisemti kibirus vandens, o drėgmės prisipildęs vėjas pūsdavo kaip tik mano kryptimi, netgi užuosdavau gardų maistą, virtuvėse anapus sienos verdamus riebius makaronus ir koldūnus. Tas pats vėjas atnešdavo ir priešingame upės krante žaidžiančių kinų vaikų balsus.

– Ei! Ar tu ten labai alkana? – korėjietišškai sušukdavo berniukai.

– Ne! Užsičiaupk, tu, storas kine! – atsiliepdama riktelėdavau.

Tai buvo melas. Iš tikrųjų būdavau siaubingai alkana, bet to pripažinti nemačiau prasmės.

—

Į šį pasaulį atėjau pernelyg anksti.

Mama buvo vos septintą mėnesį nėščia, kai jai užėjo sąrėmiai, o kai 1993 m. spalio 4 dieną gimiau, svėriau vos pusantro kilogramo. Hjesano ligoninės gydytojas mamai pasakė, kad aš tokia maža, jog jie niekuo negali padėti.

– Ji arba išgyvens, arba mirs, – pareiškė jis. – Mes nežinom, kaip bus.

Taigi, išgyventi privalėjau pati.

Nors mama ir suko mane į begalę apklotų, jai niekaip nesišė manęs sušildyti. Tada ji įkaitino akmenį ir suvystė mane kartu su juo. Šitaip ir išgyvenau. Po kelių dienų tėvai mane parsivežė namo ir laukė, kas bus toliau.

Mano sesė Inmi buvo gimusi prieš dvejus metus, tad šįkart mūsų tėvas Park Čin Sikas tikėjosi sūnaus. Patriarchalinė-

je Šiaurės Korėjoje būtent sūnų tęsiama šeimos linija yra visų svarbiausia. Visgi tėvas greitai susitaikė su nusivylimu. Dažniausiai patį tvirčiausią ryšį su kūdikiu užmezga motina, bet mane, kai pravirkdavau, guosdavo būtent tėvas. Tai jo rankose jaučiausi visiškai apsaugota ir branginama. Tiek mama, tiek ir tėtis nuo pat pradžių mane skatino didžiuotis tuo, kas esu.

—

Kai buvau visai mažytė, mūsų šeima gyveno vieno aukšto pastate, pūpsančiame ant kalvos virš geležinkelio bėgių, kurie it surūdijęs stuburas vingiavo išilgai miesto.

Mūsų name buvo ankšta ir traukė skersvėjai, viena iš namo sienų dalijomės su kaimynu, tad visuomet girdėdavome, kas už tos sienos vyksta. Taip pat naktį kažkur mums virš galvų dažnai išgirdavome cypčiojant ir belakstant peles, bet man šie namai atstojo rojų, nes šičia gyvenome visi kartu, buvome šeima.

Pirmieji mano prisiminimai – tamsa ir šaltis. Žiemos mėnesiais pati populiariausia mūsų namų vieta būdavo mažutis židinytis, kuriame degindavome medieną arba anglis, ar bet ką, ką pavykdavo surasti. Virš ugnies gamindavomės valgyti, o vamzdžiais po cementinėmis grindimis dūmas nukeliaudavo į medinį kaminą kitapus namo sienos. Ši tradicinė šildymo sistema neva turėjo užtikrinti, kad kambarys pernelyg neatšaltų, bet ji neatsilaikydavo prieš stingdančias naktis. Dienai pasibaigus, motina greta židinio patiesdavo storą antklodę ir visi drauge sulįsdavome po patalais – pirmiausia mama, tada aš, mano sesuo, o tuomet, šalčiausioje vietoje, atsiguldavo

tėvas. Kai saulė nusileisdavo, visiškai nieko neįmatydavome. Ten, kur gyvenome, buvo įprasta išstis savaites ar netgi mėnesius gyventi be elektros, o žvakės pernelyg daug kainuodavo. Taigi tamsoje prasimanydavome visokių žaidimų. Kartais, sulindę po antklode, vieni kitus erzindavome.

– Kieno gi čia pėda? – klausdavo mama, kurio nors pėdą baksnodama savąja.

– Tai mano pėda, mano! – šūktelėdavo Inmi.

Žiemos vakarais ir rytmečiais, ir netgi vasarą, kad ir kur žvalgydavomės, iš Hjesano kaminų regėdavome kylančius dūmus. Mūsų kaimynystė buvo labai jauki ir nedidelė, pažinojome visus, šalia gyvenančius. Jeigu virš kurio nors namo nekildavo dūmai, pasibelsdavome į duris ir paklausdavome, ar viskas gerai.

Niekuo neiškloti takai tarp namų buvo pernelyg siauri automobiliams pravažiuoti, bet tai atrodė menkas rūpestis, nes mažai kas apskritai turėjo automobilį. Žmonės visur vaikščiodavo pėsčiomis, o keli laimingieji, kurie galėjo sau leisti, važiuodavo dviračiu arba motociklu. Neretai po lietaus keliai pasidarydavo slidūs ir molėti, bet tada mums, vaikams, atsirasdavo puikiausia proga pažaisti mūsų itin mėgstamas gaudynes. Visgi buvau smulkesnė ir lėtesnė už savo bendraamžius, todėl visuomet sunkiai pritapdavau ir jų nepavydavau.

Kai pradėjau lankyti mokyklą, mano sesei Inmi kartais tekdavo pakovoti su vyresniais vaikais, kad mane apgintų. Inmi irgi buvo ne itin aukšta, bet užtat gudri ir vikri. Ji buvo mano gynėja ir žaidimų draugė. Kai imdavo snigti, ji užnešdavo mane ant gretimų kalvų viršaus, o tada pasodindavo sau ant kelių ir tvirtai suimdavo į glėbį. Stipriai į ją įsikabindavau ir

abi čiuoždavome ant užpakalio žemyn, visą kelią klykdamos ir kvatodamos. Kartu su ja jausdavausi be galo laiminga.

Vasarą visi vaikai rinkdavosi žaisti palei Jalu upę, bet aš taip ir neišmokau plaukti, todėl tiesiog sėdėdavau ant kranto ir žiūrėdavau, kaip kiti iriasi pasroviui. Kartais sesė arba mano geriausia draugė Jong Ča, pamačiusios, kad sėdžiu viena, iš upės gilumos atnešdavo dailių akmenukų. O kai kada paimdavo mane į rankas ir panešėdavo kelis žingsnius į vandenį, o tada vėl parnešdavo į krantą.

Mudvi su Jong Ča buvome tokio pat amžiaus, gyvenome toje pačioje miesto dalyje. Man ji patiko, nes abi mokėjome pasitelkusios vaizduotę susikurti sau žaislą. Turguje būdavo galima rasti fabrike pagamintų lėlių ir kitokių žaislų, bet dažniausiai jie pernelyg brangiai atsieidavo. Todėl mudvi iš purvo nusilipdydavome nedidelius dubenėlius ir gyvūnus, o kartais netgi mažyčius tankus. Namų darbo kariniai žaislai Šiaurės Korėjoje tuo metu buvo itin populiariūs. Bet mes, mergaitės, buvome pametusios galvas dėl popierinių lėlių, išstis valandas praleisdavome karpydamos jas iš storo popieriaus, o paskui iš kitokių popiergalių kurdamos šioms lėlėms sukneles ir šalikus.

Kartais mama mums padirbindavo vėjo malūnėlius, kuriuos pritaisydavome prie metalinio tiltelio, iš viršaus juosiančio geležinkelio bėgius, – mes jį vadinome Debesų tiltu. Praėjus keletui metų, kai gyvenimas buvo jau daug sunkesnis ir sudėtingesnis, retkarčiais praeidavau šalia to tiltelio ir pagalvodavau, kokia anksčiau jausdavausi laiminga, žiūrėdama į vėjo sukamus malūnėlių sparnus.

*Žinau, kad siekiant išgyventi galima prarasti dalį žmogiškumo.
Bet taip pat žinau, kad žmogiškojo orumo kibirkštis niekada neįmanoma
galutinai užgesinti, kad gavusi laisvę alsuojančio deguonies ir meilės šilumos ši
liepsnelė gali ir vėl įsiplieskti.*

Yeonmi Park, bėgdama iš gimtosios Šiaurės Korėjos, apie laisvę nesvajuoja. O ir nežinojo, koks yra laisvės skonis. Bėgo, kad išgyventų – kartu su šeima išvengtų mirties nuo bado, ligų arba užsakytos egzekucijos.

Prisiminimų knygoje „Išgyventi“ aprašomas sunkus gyvenimas bene tamsiausioje ir represyviausioje valstybėje visoje Žemėje; šiurpus jaunos merginos ištrūkimas iš Kinijos kontrabandininkų ir prekybos žmonėmis rankų; kelionė iš Kinijos per Gobio dykumą, kur kelią rodė tik žvaigždės danguje, į Mongoliją, o iš ten į Pietų Korėją – į laisvę. Nors autorės liudijimas veria širdį ir yra sunkiai įsivaizduojamas, jis byloja apie nepalaužiamą žmogaus dvasios stiprybę, spinduliuoja tikėjimą ir šviesą.

Yeonmi Park (박연미) – pabėgėlė iš Šiaurės Korėjos, žmogaus teisių gynimo aktyvistė. Išgarsėjo visame pasaulyje, kai pasakė kalbą „The One Young World 2014“ viršūnių susitikime Dubline, Airijoje. Jos kalba apie ištrūkimą iš Šiaurės Korėjos vos per dvi dienas sulaukė 50 milijonų peržiūrų „YouTube“ ir kitose socialinių tinklų platformose.

